

A KÚRIA
Önkormányzati Tanácsának
h a t á r o z a t a

Az ügy száma: Köf.5040/2021/3.

A tanács tagja: Dr. Patyi András a tanács elnöke, Dr. Dobó Viola előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt bíró, Dr. Kiss Árpád Lajos bíró, Dr. Varga Zs. András bíró

Az indítványozó: Szekszárdi Törvényszék (cím1)

Az érintett önkormányzat: Bogyiszló Község Önkormányzata (székhelye: cím2)

Az ügy tárgya: önkormányzati rendelet törvényességének felülvizsgálata

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

- Bogyiszló Község Önkormányzata Képviselő-testületének a község szabályozási tervének jóváhagyásáról és a helyi építési szabályzatának megállapításáról szóló 1/2005. (I. 29.) rendelete törvényességének vizsgálatára irányuló bírói indítványt elutasítja;
- elrendeli, hogy határozatának közzétételére – a kézbesítést követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon kerüljön sor.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Az indítvány alapjául szolgáló tényállás

[1] Az indítványozó előtt indult per felperese a helység1 helyrajzi szám1 helyrajzi számú 1.350 m² alapterületű, a helység1i ... partján elhelyezkedő kivett művelési ágú földrészletet - ami az ingatlannyilvántartásban az önkormányzat tulajdonában álló helyrajzi szám2 helyrajzi számú, 1 hektár 1.098 m² alapterületű kivett földrészlet megosztásával keletkezett - 2003. májusában vásárolta meg Bogyiszló Község Önkormányzatától (perbeli alperes, a továbbiakban: Önkormányzat). A felperes szándéka az ingatlanon egy helyi turisztikai beruházás megvalósítása volt, mely végül nem valósult meg, mert a ... kitisztítása és területrendezése elmaradt. A földrészlet ekkor nem állt építési korlátozás alatt.

[2] Az Önkormányzat 2005 januárjában fogadta el Bogyiszló Község Önkormányzata Képviselő-testületének a község szabályozási tervének jóváhagyásáról és a helyi építési szabályzatának megállapításáról szóló 1/2005. (I. 29.) rendeletét (a továbbiakban: Hész.). A Hész. 14. §-a szabályozza a beépítésre nem szánt területek között a zöldterületeket. A zöldterületi besorolású ingatlanok listáját a Hész. melléklete nem tartalmazza, azok Bogyiszló község szabályozási tervlapján zöld jelöléssel szerepelnek.

[3] A felperes 2018. nyarán garázs és kiszolgáló helyiségrész építését kezdte meg az ingatlanon. A Tolna Megyei Kormányhivatal Szekszárdi Járási Hivatala, mint építésrendészeti hatóság a 2019. február 5. napján kelt határozatával a felperest a garázs lebontására kötelezte. Határozatában az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK) 27. §-ára és a Hész. 14. § (1) és (2) bekezdésére hivatkozott, illetve ezzel összefüggésben arra, hogy az építés alatt álló melléképítmény zöldterület („Z”) övezetben található. A felperes a határozattal szemben jogorvoslattal nem élt, ugyanakkor a befejezetlen garázst nem bontotta le.

[4] A felperes keresetet terjesztett elő az indítványozó bírósághoz, melyben az Önkormányzat 10.581.000.- forint (a garázs építési és a várható bontási költségek) kártérítés megfizetésre

kötelezését kérte a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 4. § (1) és (4) bekezdése, 5. § (1) és (2) bekezdésére, 339. §-ára és 349. §-ára hivatkozással. Álláspontja szerint a felperesnek az Önkormányzat mulasztásból kára keletkezett, mert a Hész. megalkotására jogszabálysértően került sor. A jogalkotás menete sérti az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 7. § (1) bekezdésében, 8. §-a első mondatában, továbbá a 9. § (2), (4), (6), és (7) bekezdésében foglaltakat. Állította, hogy a felperest a Hész. megalkotása során az egyeztetési eljárásba nem vonták be, az Önkormányzat a kötelezően előírt véleményezési eljárást nem folytatta le.

[5] Sérelmezte továbbá, hogy perbeli ingatlanának Hész. általi korlátozása azért is jogszabályellenes, mert mind a Hész. 14. §-a, mind az OTÉK 27. §-a csak közterület (közpark) építési korlátozását engedi meg, márpedig az ingatlan a Hész. elfogadásakor már a tulajdonában állt. Kifogásolta, hogy az önkormányzat a Hész. megalkotásakor nem vette figyelembe a felperes érdekeit a zöldterületek kialakításakor, a zöldterületté nyilvánítás a magántulajdonát is érintette, anélkül, hogy arról megkérdezték volna.

[6] A felperes az eljáró bíróságnál indítványozta az eljárás felfüggesztését és a Hész. más jogszabályba ütközésének vizsgálatára irányuló eljárás lefolytatását a Kúria Önkormányzati Tanácsánál.

[7] Az alperes perben kifejtett álláspontja szerint a perrel érintett ingatlan zöldövezeti besorolása természetvédelmi területnek minősül, tehát az építésügyi korlátozás a kötelező jogszabályi előírásoknak megfelelően történt. A Hész. megalkotását megelőzte a településrendezési terv elkészítése és annak egy hónapra történő kifüggesztése a polgármesteri hivatal épületében. A tervezetet a véleményezési jogkörrel rendelkező szervek megkapták. Az Étv. 9. § (4) bekezdése által előírt egyeztető tárgyalás összehívására nem került sor, de az nem jogszabálysértő, mert az önkormányzatnál nem terjesztettek elő a kifüggesztett tervtől eltérő véleményeket. Az önkormányzat a rendezési tervvel érintett ingatlanok tulajdonosait közvetlenül nem kereste meg, nem nyilatkoztatta, mert azt jogszabály nem írja elő.

Az alperes az Ör. megalkotása során keletkezett iratokat az indítványozó bíróság felhívására határidőre nem benyújtotta be, arra hivatkozva, hogy annak előtalálása hosszabb időt igényel.

Az indítvány és az érintett önkormányzat állásfoglalása

[8] A Szekszárdi Törvényszék a 18.P.20.584/2020/21-I. számú végzésével az előtte folyó pert felfüggesztette és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 132. § (1) bekezdése alapján indítványozta a Kúria Önkormányzati Tanácsának eljárását.

[9] Az indítványozó bíróság megítélése szerint „kétséges”, hogy az Önkormányzat a Hész. elfogadásakor jogszerűen mellőzte-e az Étv. 9. § (4) bekezdés szerinti egyeztető tárgyalás összehívását, illetve a véleményezési eljárás jogszerű volt-e, az egyeztetési tárgyalás ugyanis a Hész. elfogadásához szükséges véleményezési eljárás része. Álláspontja szerint az Étv. a felperesi érveknek megfelelően úgy is értelmezhető, hogy az egyeztető tárgyalás nem csak az írásban megfogalmazott vélemények kifejtésére, ütköztetésére szolgáló fórum, arra minden esetben szükség van a Hész. elfogadását megelőzően, azaz nem csak akkor, ha a tervezettel kapcsolatban ellenvéleményt fogalmaztak meg.

[10] Az indítványozó bíróság úgy véli, hogy a Hész. részét képező SZ-2 jelű szabályozási tervnek a felperes ingatlanát zöldterületként jelölő SZ-2 része az OTÉK 27. § (1) bekezdésébe és az Étv. 2. § 13. pontjában foglalt rendelkezésbe ütközik, hiszen a Hész. elfogadásakor a perbeli ingatlan magántulajdonban állt. Az OTÉK 27. § (1) bekezdése azonban csak közterületet enged zöldterületi korlátozás alá vonni.

[11] A Kúria a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 140. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 42. § (1) bekezdése alapján az érintett

Önkormányzatot felhívta az indítványra vonatkozó nyilatkozata megtételére. Az Önkormányzat nem terjesztett elő védíratot.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa döntésének indokolása

[12] A Kp. 139. § (1) bekezdése szerint az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálatára irányuló eljárásban a Kp. szabályait a XXV. fejezetben foglalt eltérésekkel, a normakontroll sajátosságaira figyelemmel kell alkalmazni. A Kp. 140. § (1) bekezdése értelmében a normakontroll eljárást indítvánnyal kell megindítani, amelyre a keresetlevél szabályait kell alkalmazni. Ezen utaló szabályból következően az indítványnak meg kell felelnie a Kp. 37. § (1) bekezdés f) és g) pontja szerinti követelményeknek, azaz tartalmaznia kell az önkormányzati rendelet konkrét rendelkezéseivel okozott jogsérelmet, az annak alapjául szolgáló tények, illetve azok bizonyítékai előadásával és a Kúria Önkormányzati Tanácsának döntésére irányuló határozott kérelmet.

[13] A Kp. 143. § (2) bekezdése alapján az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének megállapítására irányuló indítványnak a keresetlevélhez képest többletelőírásoknak is meg kell megfelelnie, így a jogszabályok pusztá megjelölésén túl szükséges annak előadása is, hogy az indítványozónak a szóban forgó rendeletet az előtte fekvő eljárásban alkalmaznia kell, és miként jutott arra a következtetésre, amely szerint az önkormányzati rendelet (vagy annak valamely rendelkezése) törvénysértő. Ezen előadáshoz kapcsolódóan kell határozott kérelmet előterjeszteni arra, hogy a más jogszabállyal ellentétesnek tartott rendelkezést a Kúria Önkormányzati Tanácsa semmisítse meg. (Köf. 5035/2019/4.)

[14] A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az indítvány a Kp. 37. § (1) bekezdés f) és g) pontja szerinti követelményeknek nem felel meg, az indítványozó bíróság lényegében a felperes perbeli kezdeményezését továbbította. Végzésében ugyanis nem jelölte meg, hogy a perbeli jogvita és kártérítési igény elbírálása során a Hész. mely rendelkezéseit kell alkalmaznia, nem adta elő az önkormányzati rendeletalkotás következtében előállt, a perben érvényesíteni kívánt igénnyel összefüggésben keletkezett jogsérelmet, továbbá nem szólt az annak alapjául szolgáló tényekről, illetve azok bizonyítékairól. Csupán ismertette a történeti tényállást, hivatkozott a felperes keresetben kifejtett álláspontjára, majd ezek alapján megállapította, hogy „megítélése szerint kétséges”, hogy az Önkormányzat a Hész. elfogadásakor „jogszerűen mellőzte-e” az Étv. 9. § (4) bekezdés szerinti egyeztető tárgyalás összehívását, illetve a véleményezési eljárás jogszerű volt-e, mivel az egyeztetési tárgyalás a Hész. elfogadásához szükséges véleményezési eljárás része.

[15] Mindazonáltal a Kúria Önkormányzati Tanácsa az Étv-nek az indítványozó által egyedülként megemlített, a kérdéses időben hatályos 9. § (4) bekezdésével összefüggésben megjegyzi, hogy az Étv. 9. §-a helyi építési szabályzat és településrendezési tervek megalkotása során számos egyeztetési kötelezettséget ír elő a több szakaszra bontható véleményezési eljárásban. A (2) bekezdés a) pontja értelmében a lakosságnak a tervek kidolgozása során nyílik lehetősége észrevételeik, javaslataik előterjesztésére. Ezt követi a jóváhagyás előtti írásbeli véleményezési eljárás a (3) bekezdés alapján a véleményezési jogkörrel rendelkező szervek (külön jogszabályban meghatározott államigazgatási, az érintett települési önkormányzati és érdek-képviselői szervek, valamint társadalmi szervezetek) bevonásával. Ezek közé az érintett magánszemélyek nem tartoznak.

[16] Az egyeztető tárgyalás megtartásáról rendelkező 9. § (4) bekezdése, mely előírja, hogy az eltérő vélemények tisztázása érdekében a polgármesternek egyeztető tárgyalást kell tartania, nem választható el az azt megelőző (3) bekezdéstől, hiszen annak folytatásaként az ott előírt kötelező véleményeztetésben érintettek által adott eltérő vélemények egyeztetéséről van szó. Ha ezen szervektől ellentétes vélemények érkeznek, annak tisztázása érdekében kell az egyeztető tárgyalást megtartani, melyre a véleményezési eljárás összes érdekeltjét (tehát

nem csak azokat, akik véleményt adtak) kell meghívni. A véleményezési eljárás tehát az egyeztető tárgyalással vagy anélkül is befejeződhet. Ezután a szabályzat és tervek (6) bekezdés szerinti - jóváhagyás előtti - nyilvánosságra hozatala és szakmai véleményeztetése következik, mely időszak alatt nyílik meg újból az érintett lakosok észrevételezési joga. Az egyeztető tárgyalás tehát nem a lakossági fórum szerepét tölti be, ezért az érintett ingatlantulajdonosok részvételét az Étv. 9. § (4) bekezdése nem biztosítja, ugyanakkor az észrevételezés lehetősége számukra is biztosított.

[17] Továbbá megállapítható, hogy az indítvány nem tartalmaz a Kúria Önkormányzati Tanácsának döntésére irányuló határozott kérelmet és az sem egyértelmű, hogy az indítványozó a Hész. egészét támadja, vagy csak az SZ-2 jelű szabályozási tervnek azon részét, amely a perbeli ingatlant zöldterületként jelöli. Az indítvány e körben is csak a megsértett jogszabályhelyekre [Étv. 2. § 13. pontja, OTÉK 27. § (1) bekezdése] és a HÉSZ 14. § (1) bekezdésébe ütközésre utal, mely rendelkezések szerint csak közterületet lehet zöldterületi korlátozás alá vonni. Mivel az indítványozó bíróság tényállást e körben sem állapított meg, nem jelölte meg a jogsérelem alapjául szolgáló tényeket és azok bizonyítékait, nem vizsgálta az önkormányzat azon perbeli hivatkozását, hogy kötelező kijelöléssel érintett-e a perbeli ingatlan, az indítvány ezen része is oly mértékben hiányos, amely miatt az a Kúria Önkormányzati Tanácsa Köf. 5035/2019/4. számú határozatában foglaltakra figyelemmel érdemben nem bírálható el.

[18] A fentiekre tekintettel a Kúria Önkormányzati Tanácsa az indítványt a Kp. 142. § (2) bekezdése alapján elutasította.

A döntés elvi tartalma

[19] *Ha az indítványozó bíróság csak a fél által előadott érveket és kezdeményezést továbbítja a végzésébe foglaltan és nem maga fejt ki az önkormányzati rendeletalkotással okozott jogsérelmet, az annak alapjául szolgáló tényeket, illetve azok bizonyítékait, bírói indokolás hiányában az indítvány érdemben nem bírálható el.*

Záró rész

[20] A Kúria az indítványt a Kp. 141. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

[21] A Kp. 141. § (4) bekezdése alapján az önkormányzati rendelet törvényességének vizsgálatára irányuló eljárásban a feleket teljes költségmentesség illeti meg és saját költségeiket maguk viselik.

[22] A határozat helyben történő közzététele a Kp. 142. § (3) bekezdésén alapul.

[23] A határozat elleni jogorvoslatot a Kp. 116. § d) pontja és a 146. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2022. február 22.

Dr. Patyi András sk. a tanács elnöke, Dr. Dobó Viola sk. előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt sk. bíró,

Dr. Kiss Árpád Lajos sk. bíró,

Dr. Varga Zs. András sk. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő